

Kuva: Kerkkoon uimaranta Porvoonjoen rannalla on juuri kunnostettu ja vilkkaassa käytössä.

3. RETKIKOhteet JA -REITIT KERKKOON LUONNOSSA

Luontotyöryhmä mietti ensin, millainen luonto kasveine ja eläimineen Kerkkoosta löytyy. Tämän jälkeen pohdittiin retkikohteita ja ulkoilureittejä, joissa kylämme luontoon pääsee hyvin tutustumaan. Nämä luetoitettiin ja niistä kirjoitettiin pienet kuvaukset.

Tulevaisuudessa luontokohteet ja ulkoilureitit voisi kartoittaa vähitellen seikkaperäisesti: niistä voitaisiin kirjoittaa tarkat kuvaukset, piirtää reittikartat ja ottaa kohteesta valokuvia. Kuvaukset voitaisiin laittaa kaikkien saataville esim. Internetiin, jolloin niiden avulla ulkopaikkakuntalainenkin voisi tutustua helposti kyläämme ja paikallinen asukas lähteä uusille retkille. Tarvittaessa kysyttäisiin maanomistajilta lupaa raijata reiteillä olevaa pusikkoa ja merkitä reitit maas-

toon. Kyläläisten ehdotusten pohjalta voitaisiin suunnitella uusia reittejä.

Tämän kyläsuunnitelman liitteenä olevaan vanhaan karttaan on merkitty suurin piirtein oikeille kohdilleen kylämme retkeilykohteet ja –reitit vihrein ja vihreävalkoisin ympyröin. Ympyröiden sisällä olevat numerot viittaavat kohteen tai reitin kuvaukseen, jotka löydät alta. Parhaillaan työn alla on retkireittien ja kohteiden merkintä ajan tasalla olevaan maastokarttaan. Valmistuttuaan kartta julkaistaan kylämme kotisivuilla, jotka tällä hetkellä löytyvät osoitteesta: kotisivut.dnainternet.fi/kerkurh/. Kotisivuille päivitetään myös reitti- ja kohdekuvauksia.

KERKKOON LÄHIYMPÄRISTÖ

Pohtiessamme kotikylämme luonto- ja retkeilykohteita, emme pysytelleet tiukasti kylän rajojen sisäpuolella, vaan mietimme laajemmalti lähistöllä olevia paikkoja, joissa kerkkoolaiset ovat aikojen kuluessa liikkuneet.

Kerkkoon kylä on perinteistä maalaismaisemaa: peltoja halkoo sameavetinen Porvoonjoki ja siellä täällä on hiekkaisia, metsää kasvavia mäkiä.

Asutuksen reunamilta alkavat laajemmat metsät, jotka ovat osin kuivaa kangasmetsää kallioineen, jäkälineen ja mäntyineen, osin taas kosteampia varjoisia metsiä, joissa metsänpohja peittyy pehmeään sammaleeseen ja kasvaa suuria kuusia. Kylämme suot on pääosin ojitettu, mutta joitain perinteisiä suokasveja niiltä vielä löytyy. Lampia eikä järviä juuri ole.

VESISTÖJÄ

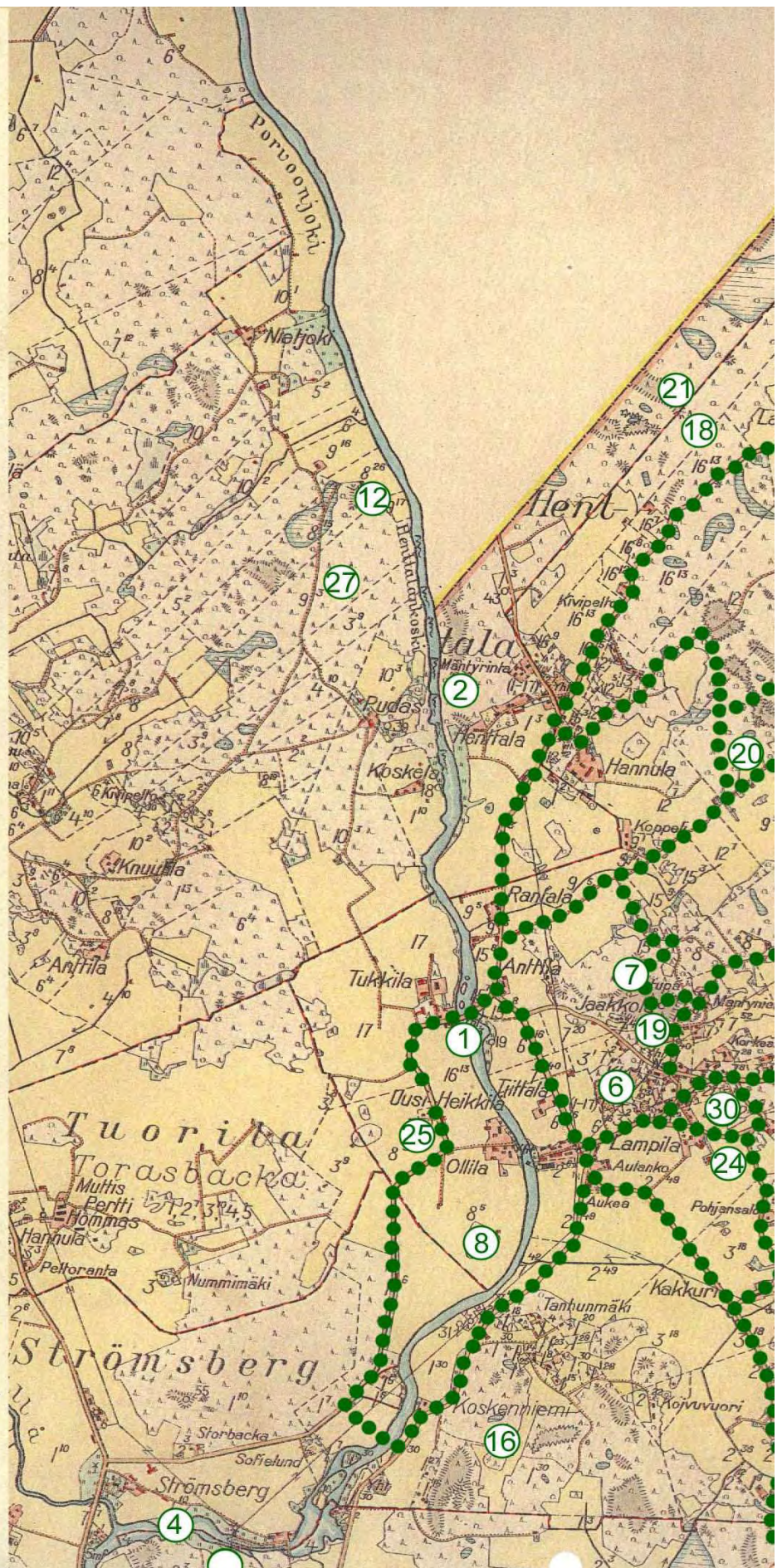
1. PORVOONJOKI Kyläyhdistys on kunnostanut uimapaikan Tukkilan sillan kupeeseen. Paikalla on pieni pukukoppi ja laituri. Terveystarkastaja valvoo veden laatua, joka on kesää 2003 lukuunottamatta ollut koko kesän uimakelpoinen.
2. HENTTALANKOSKI Pitkähkö matala ja kivinen koski, joka ei kuitenkaan talvellakaan jäädy kokonaan umpeen. Kovalla pakkasella voit nähdä siellä mm. koskikaran sukeltelemassa. Jyrkällä rantatöyräällä kulkee kapea polku.

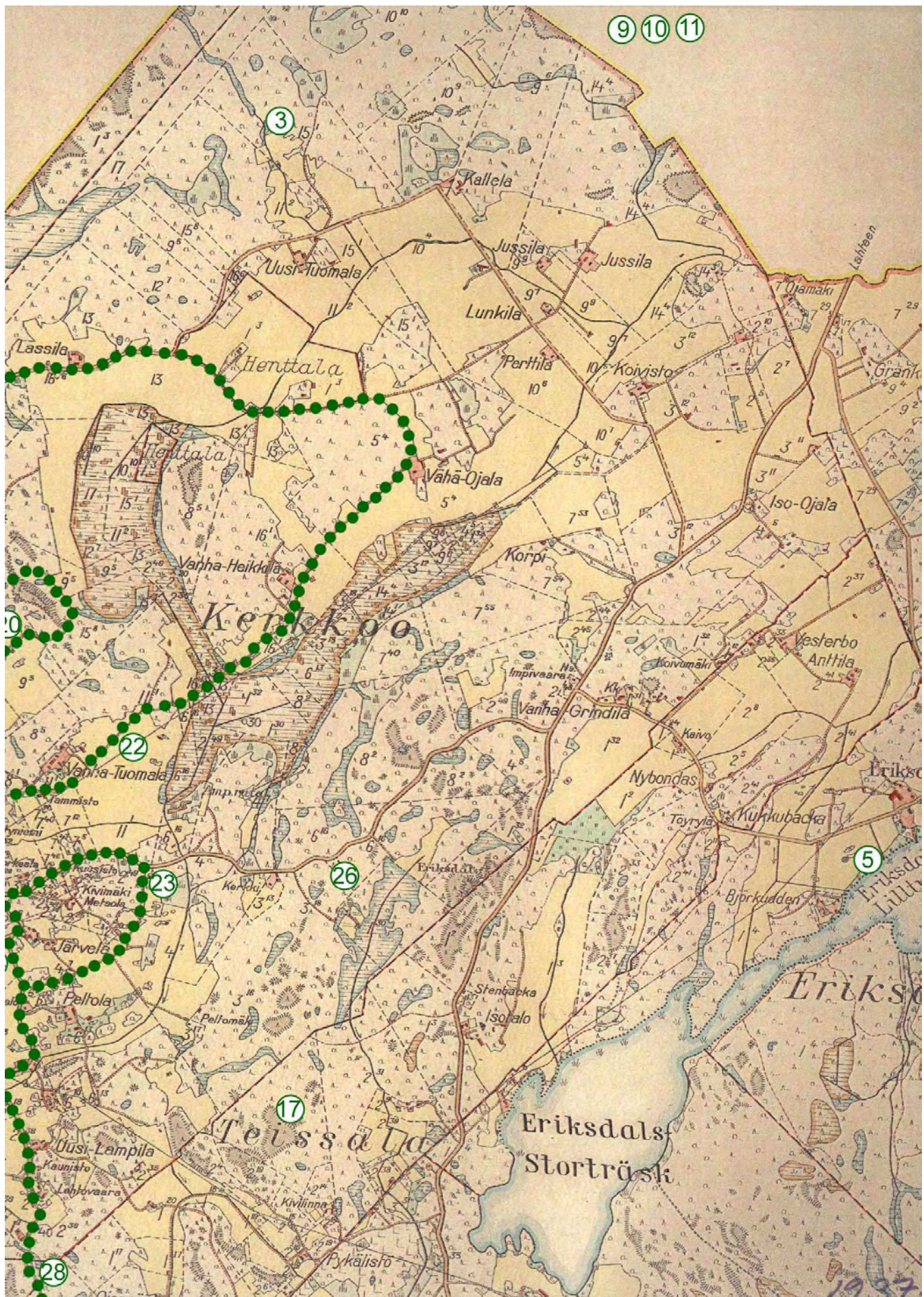
Kuva: Koskikara Henttalankoskella tammikuussa 2003. Pakkasta –25 astetta.

Selitys:

	Kasvipuutarha
	Pelto
	Suoviljelys
	Niitty
	Puisto
	Vesijättö
	Hakamaa, piennar
	Korpi, mutasuo
	Rahkasuo turpeennostopaikka
	Kallio
	Louhikko
	Hietikko, hiekkakuoppa
	Savihauta
	Havumetsä
	Lehtimetsä
	Sekametsä
	Hakattu metsä
	Kulon polttama metsä
	Pensaikko
	Valtokunnan raja
	Läänin "
	Kihlakunnan "
	Kunnan "
	Kylän "
	Valtionmaan "
	Tilan "
	Yksinäiteinen normaalinrata
	Moninäiteinen "
	Rakenteilla oleva "
	Kapearaiteinen rata
	Köysi- ja riippurata
	Raitiotie

Reittikartan pohjana on pitäjänkartta vuodelta 1936. Nykyisessä Kerkkoossa on enemmän rakennuksia, mutta maisema on perinteinen

3. PÄSSINOJA

Pässinoja on kapea puro Henttalasta Alhoon menevän tien puolivälissä. Purossa on keväisin pieni koski. Ympärillä oleva metsä on pidetty jo pitkään luonnontilaisena. Se on varsin vanhaa ja lehtomaista.

4. STRÖMSBERGIN KOSKI

Strömsbergin koski sijaitsee naapurikylässä, Virtaalassa. Koski on padottu ja siihen on rakennettu pieni voimalaitos. Padon kiertää uudehko kalaporras. Kosken alapuolella on nuotiopaikka. Sinne pääset menemällä Virtaalaan Saksalantien risteykseen, josta lähtee pieni hiekkatie – Patotie – kohti rantaa. Hirsivessojen kohdalta kulkee polku alas nuotiopaikalle ja rantaan.

5. ERIKSDALINJÄRVI

Hitaasti ruovikoituva järvi sijaitsee naapurikylässä, Alhossa. Siellä voit tavata monenlaisia lintuja: mm. laulujoutsen- sekä kurkipariskunta pesivät ja öisin on mahdollista kuulla yölaulajien konsertteja.

RETKIKOhteet

6. RUNNI

Porvoosta Kerkkooseen saavuttaessa maisemaa hallitsee jyrkkä hiekkarinne, Runni. Sen ylärinteeltä näkyy hienosti Porvoonjokilaaksoon ja kylätaajamaan. Parhaiten maisemia pääset katselemaan kulkemalla koulun pihan kautta ja menemällä urheiluhallin takana olevasta aidan aukosta läpi.

7. JAAKKOLANKALLIO

Kalliolta näkyy kasvaneiden mäntyjen lomasta Porvoonjoen uomaa, rantatörmää ja Koskelan tila. Kalliolle pääset kulkemalla ensin Rallitietä pitkin ja kääntymällä vanhan suksitehtaan jälkeen vasempaan menevälle tielle. Muutaman kymmenen metrin jälkeen lähtee polku vasemmalle ylös kalliolle.

8. SUITTEENMÄKI

Porvoonjoen tuntumassa, läntisellä rannalla keskellä tasaista peltomaisemaa kohoaa kaunis, tasaisen pyöreä hiekkainen mäki, jolla kasvaa avoimesti komeita mäntyjä. Mäen päälle menee polku Tukkilantieltä.

9. KIRKKOKIVI

Kirkkokivi on vanha suosittu kyläläisten retkikohde. Itse kivi on suuri vähitellen rapautuva siirtolohkare, jonka päälle pääsee tikkaita pitkin. Kerrotaan, että kivi on saanut nimensä siitä, että sieltä aikoinaan näkyi kolme eri kirkkoa. Nykyään ne kuitenkin jäävät kasvaneiden puiden taakse, mutta muuten kiveltä näkyy metsäistä maisemaa varsin pitkälle. Kiven juurella on nuotiopaikka. Kivelle pääset kahta eri polkua pitkin urheilumajalta (polut ovat paikoitellen hiukan epäselviä, joten ensimmäisen kerran kivelle kannattaa mennä jonkun reitin tuntevan kanssa tai Kerkkoon urheilijoiden järjestämän retken mukana)

Helmipöllö Pässinojan metsässä toukokuussa 2001.

tai pitkin hiekkatietä: Kirkkokiventiellä n. 2 km päässä vasemmalla puolen tietä on pieni levennys ja oikealla pienen ojan toiselta puolelta lähtee polku ylös kalliolle.

10. TUPAKALLIO

Tupakallio sijaitsee naapurikunnan Askolan puolella. Kalliolla on komeat jyrkät rinteet ja hyvät näkymät kohti Särkijärven kylää. Kallion tienoilla voit nähdä mäyrän liikuskelemassa. Tupakalliolle pääset Kirkkokiventieltä poikkeavaa metsäautotietä pitkin.

11. KETTUKALLIO

Kettukallio muodostuu kahdesta kallion nyppylästä, joiden väliin jää kapea sola. Solassa liikkuu usein hirviä. Kettukallion jyrkässä rinteessä on myös luola.

12. HIIDENKIRNU (PUDAS)

Pieni, suunnilleen 10 litran ämpäri kokoinen hiidenkirnu sijaitsee joen länsirannalla ja sitä vastapäätä joen toisella puolella on Koukkulinnan mäki. Hiidenkirnulle pääset Putaantieltä oikealle poikkeavaa hiekkatietä ja siitä jatkuvia polkuja pitkin. Hiidenkirnua ei ole merkitty maastoon mitenkään, joten joudut luultavasti etsimään sitä jonkin aikaa sammaleisesta kalliorinteestä

13. HIIDENKIRNU (GROTTABACKA)

14. KEINUKALLIO, TANSSIKALLIO

15. KIVIKAUTISET ASUINPAIKAT Mm. Henttala, Pudas, Koppeli, Muuronpelto.

16. LINNOITUSLAITE 1700-LUVULTA Tanhunmäellä

17. KIRKKOKALLIO

13. HIIDENKIRNU (GROTTABACKA)

POLKUJA JA KÄVELYREITTEJÄ

18. ULKOILUMAJA

Ulkoilumaja sijaitsee n. 3 km kylätaajamasta. Majalle pääset ajamalla kylätaajamasta Henttalantietä pitkin n. 2 km, jonka jälkeen käännetään oikealle Alho 5 – viitan kohdalta. Noin 1 km matkan jälkeen kääntyy hiekkatie – Majatie – vasempaan. Ulkoilumajan maastossa kulkee eripituisia ja osin varsin mäkisiäkin reittejä. Talvella reiteille tehdään ladut ja osa niistä on myös valaistu.

19. KOPPELIN POLKU

Kalliolle pääset kulkemalla ensin Rallitietä pitkin ja kääntymällä vanhan suksitehtaan jälkeen vasempaan menevälle tielle. Muutaman kymmenen metrin jälkeen lähtee polku vasemmalle ylös kallioille. Polku mutkittelee ensin pitkin paljasta kalliota ja laskeutuu sitten alas mäeltä pienelle aukiolle

useamman polun risteykseen. Vasemmalle lähtevä polku vie Koppelintielle, joka puolestaan päättyy Henttalantiehen. Polun varressa voi nähdä mm. keväällä kukkivan näsiän ja suuren siirtolohkareen. Kiviaitojen tuntumassa on omenapuu ja syvemmällä ryteikössä kriikunapuita, joista hyvällä onnella löytää syksyllä luumunsukuisia hedelmiä.

20. KANKAANMÄEN POLKU

Polku lähtee Koppelintien loppupäästä vasempaan metsän siimekseen kohdasta, jossa oikealla puolen tietä on harmaa lato. Metsässä on polulla yksi risteys n. 1 km päässä. Jos haluat päästä Hannulankujalle ja Henttalantielle, käännä polkujen risteyksestä vasempaan ja hiekkatien risteyksestä vasempaan. Kääntyessäsi polkujen risteyksestä oikealle pääset metsää ja pellon viertä kulkevaa polkua pitkin Koppelintien päähän.

21. METSÄAUTOTIEN LENKKI

22. VÄHÄ-OJALANTIEN LENKKI

23. HUHMARINTIEN LENKKI

24. KAKKURINKIERRON LENKKI

25. TUKKILANTIEN LENKKI

26. ALHON LENKKI

27. PUTAAN HIEKKATIET

28. POLKU KERKKOOSTA SUOMENKYLÄÄN Polku lähtee Latniityntien päästä. Sitä on käytetty vielä sotien jälkeen koulutienä Kerkkoosta Porvooseen.

Kuva: Latniityntie johtaa Kauniston tilan ohi.

29. LATUREITIT Kerkkoon Urheilijat tekevät talvisin vaihtelevia latureittejä ympäri kylää.

Kuva: Talvisin johtaa latu jokea pitkin Tukkilan ohi kohti Henttalan koskea. Kosken niskalta on yhteyslatu Ulkoilumajan valaistulle latulenkille ja ulkoilumajalle. Usein hyvin ajatut latu-urat johdattavat ulkoilijaa kauniissa maisemissa kylän ympäri. Latureitit yhdistyvät ympäröivien kylien latureitteihin.

30. JÄRVELÄN KIERROS

